

HØRING MIDL. FORSKRIFT OM FORENKLING OG TILTAK INNEN JUSTISSEKTOREN FOR Å AVHJELPE KONSEKVENSER AV UTBRUDD COVID- 19

Justis- og beredskapsdepartementet sender med dette på høring et foreløpig utkast til en midlertidig forskrift om forenklinger og tiltak innenfor justissektoren for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19.

Forskriften foreslås hjemlet i midlertidig lov om forenklinger om forskriftshjemmel for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19 mv. (koronaloven), som ble vedtatt av Stortinget i dag, i tråd med Innst. 204 L (2019–2020), jf. Prop. 56 L (2019–2020).

Frist for å avgi høringssvar er **25. mars 2020 kl. 14.**

Høringer er åpne, og alle kan sende innspill til oss. Høringssvar bes sendt til postmottak@jd.dep.no og arild.brukstuen@jd.dep.no.

Med hilsen

Torunn Salomonsen Holmberg

avdelingsdirektør

Kaja Moen Welo

lovrådgiver

Forslag til merknader fra Vestfold tingrett:

Til forskriften § 2 om utvidelse av adgangen til å benytte fjernmøter og fjernavhør

Vi kan i det alt vesentlige slutte oss til forslaget. Imidlertid vil vi påpeke følgende:

- det er overflødig å sette som vilkår for pådømmelse av saker etter straffeprosessloven § 248 at siktede samtykker til fjernmøte, slik det er tatt til ordet for på side 4. En dom vil i slike saker alltid bero på siktedes samtykke. Han/hun bør imidlertid gis adgang til å uttale seg til spørsmålet, slik det for øvrig legges opp til i alle saker, og som vi fullt ut slutter oss til.
- for fengslingsforlengelser er det tatt til orde for at rettsmøtene kan holdes som fjernmøte, «i hvert fall når siktede har gitt avkall på retten til å være til stede», se side 4 nederst. Slik er det imidlertid også i dag. Vi legger til grunn at det også ved fengslingsforlengelser kan holdes fjernmøter på tvers av siktedes ønske, i tråd med ordlyden i § 2.

Til § 3 om utvidelse av adgangen til skriftlig behandling

Vi har heller ingen vesentlige innvendinger til dette forslaget, som innebærer en totrinnsvurdering i saker hvor utgangspunktet er avgjørelse etter muntlig forhandling. Først må en vurdere om saken bør gjennomføres ved fjernmøte eller fjernavhør. Og dersom dette vil være uforholdsmessig krevende – holdt opp mot de konkrete behovene for muntlig behandling og de konkrete ulempene uten muntlig behandling – kan skriftlig behandling for de oppregnede sakstypene i bokstav a) til c) besluttes. Det er imidlertid viktig å ha for seg – slik det er fremholdt på side 14 – at også førstegangsfengslinger, fengslingsforlengelser hvor det er gått 90 dager siden forrige rettsmøte, og besøksforbud i eget hjem kan behandles skriftlig, men da etter *samtykke* fra siktede.

Under denne paragrafen er det – i motsetning til § 2 – ikke nedfelt noen regel om at siktede skal gis *anledning til å uttale seg* til spørsmålet om forenklet rettergang. Vi er følgelig noe usikre på hva departementet mener om dette. For vår egen del vil vi fremholde at de samme hensyn antas å gjøre seg gjeldende også for spørsmålet om hvorvidt skriftlig behandling skal besluttes. På samme måte som i § 2 bør dette nedfelles i forskriften.

Vi kan ellers ikke se at det er gitt noen forslag til utvidet adgang til skriftlig behandling i *sivile saker*. Dette bør det arbeides videre med.

Til §§ 6 – 10 om alternative løsninger for signatur og avsigelse av rettsavgjørelser i saker med flere dommere

Vi har ingen vesentlige motforestillinger til de midlertidige løsninger som foreslås for signatur og avsigelse av rettsavgjørelser. Dagens situasjon krever midlertidig forserte løsninger på dette området. Det er samtidig grunn til å understreke at flere av løsningene krever ekstra årvåkenhet fra dommerens side. På side 16 er det pekt på viktigheten av at rettens leder eller en fagdommer denne utpeker, *fører kontroll* slik at notoriteten sikres. Vi stiller oss fullt ut bak dette.

Ellers antar vi at siste ledd i § 7 i realiteten er et tredje alternativ til midlertidige løsninger for avsigelse av rettsavgjørelser i saker med flere dommere. Bestemmelsen bør i så fall vurderes omarbeidet til ny bokstav c.

Til §§ 12 og 13

Vi ser på disse bestemmelsene som helt nødvendige i dagens situasjon og har ellers ingen bemerkninger.

Forkynninger

Et praktisk viktig område som ikke er omfattet av forskriften, er forkynninger etter domstoloven. Utgangspunktet etter §§ 168 og 169 er personlig forkynning på bopel eller arbeidssted, og hvis ikke det går; overfor en voksen i samme husstand eller overfor arbeidsleder e.l. Alt dette forutsetter fysisk kontakt og vil lett kunne utfordre mange av de restriksjoner myndigheten har pålagt den enkelte. Både ut fra hensynet til smittevern og ut fra politiets ressursituasjon, er det derfor grunn til å se nærmere på midlertidige forenklinger av reglene om forkynning, for eksempel ved utvidet adgang til å benytte epost, telefon eller andre sosiale plattformer som ikke nødvendiggjør fysisk nærkontakt. En slik midlertidig forenkling vil også kunne føre til at forkynningene i større grad kan utføres av domstolens personale, utover den mulighet som ligger i dagens system med postforkynninger.

Stevnevitneordningen er nå stoppet de fleste steder, og dette betyr at det meste av stevningsarbeid stoppes. Vi ber om at departementet umiddelbart iverksetter forenklede tiltak på dette feltet.

Ve beklager at tingretten bare fikk under et døgn til å besvare høringen.

Med hilsen

Jørn Holme

Sorenskriver

Øistein Wegner Fagernes

Tingrettsdommer